

PM POSTIMEES.EE

Slava Ukraini soovib saada tulumaksu soodustust

● MTÜ Slava Ukraini taotleb maksumaksu- ja tolliametilt enda lülitamist tulumaksusoodustusega ühingu nimekirja. See omakorda võimaldaks neil, kes Slava Ukraini kaudu Ukrainat toetavad, märkida selle oma tuludeklaratsiooni. Näiteks kui Slava Ukraini ostis taktikalisi ja muid meditsiinarvikuide või autosid, siis pidid nad ostud maksude maksmise tõttu vormistama kõik Rotary klubi kaudu.

«See annab suurema koormuse Rotary MTÜ-le. Me ei saa ise otse tegutseda,» selgitas MTÜ juht

Johanna-Maria Lehtme (pildil). Slava Ukraini loodab, et kui kõik ladusalt läheb, on nad ehk juba 1. oktoobrist registris. «Oleks me teadnud, et sõda algab, oleksime MTÜ vormistanud juba aasta tagasi, kuid mitte keegi meist ei näinud sõda ette ja nüüd tuleb MTÜ ja riigi vaheline koostöö saada toimima,» lisas ta. **PM**

Vahemere-äärses Türgi linnas tapeti Eesti naine

● Väljaande Hürriet teatel leidis kuritegu aset eelmise nädala kolmapäeval Vahemere-äärses Kemeris linnas, kus puhkusesil abikaasade vahel puhkes tüli. Politsei andmetel tungis 42-aastane Eesti kodanik Mihhail hotellitoas oma 41-aastasele abikaasale kallale ja peksis teda. Kiirabi toimetas naise haiglasse, kuid tema vigastused olid niivõrd tõsised, et ta suri haiglas. Politsei pidas Mihhaili kuriteos kahtlustatavana kinni.

Välisministeeriumi pressiesindaja Anna Tisler-Lavrentjev ütles Postimehele, et välisministeerium on juhtumiga kursis. «Kinnipeetu ei ole ise välisministeeriumiga ühendust võtnud,» lausus ta. **PM**

70 protsenti õpilastest ei motiveeri kehalises kasvatuses saadud kogemus vabal ajal liikuma.

Linnas ekslev karu tuleks rahule jätta

● Ühismeedias leviv video on küll tavapäratu vaatamine ja annab hea ülevaate, kus karu liikus, siiski ei soovi Tartu linnavalitsuse linnamajanduse osakonna juht Rein Peterson karu autoga jälitada. «Seda videot oli põnev vaadata, kuid karu tuleks ikkagi rahule jätta,» ütles ta. Kui on soov filmida, siis tuleks hoida loomaga distantsi, et mitte tekitada temas hüsteeriat, on Petersoni soovitus. **PM**

Hirveparki Madissoni mälestusmärgi ei tule

● Tallinna linnavõim ei nõustu Sihtasutuse Perekonna ja Traditsiooni Kaitseks (SAPTK) plaaniga rajada Hirveparki vabadusvõitleja Tiit Madissoni mälestusmärki. «Hirveparki on juba paigaldatud Tiit Madissoni nimeline mälestuspink, mis avati tema 70. sünnipäeval. Ettepaneku tegijad avasid värskest Tiit Madissoni mälestusmärgi Lihulas ning ei ole põhjendatud antud žesti duubeldamine Tallinnas,» leidis linnavalitsus. **PM**

PM Gallup 10 745 vastajat

Kas Eesti kohalikel valimistel tuleks jätta häälteandmisõiguse Venemaa jt kolmandate riikide kodanikud?

Jah	83%
Ei	12%
Ei oska öelda	5%

Mereäärne krunt oleks väärt miljoneid, riik pakub omanikule 18 000 eurot

ÜLLE HARJU ajakirjanik

● Nördinud maomanik: asjad, mida ei ole keelatud keelata, on lubatud keelata?!

● Vägikaikavedu ametnikega on läinud kallimaks kui pakutav summa.

● Moonutatud hinnastatistika aitab riigil maomanikke pügada.

Ametnikud kahandasid Harjumaal mereäärseid kruntalasid. Selgus, et astang on 130–140 meetrit – jääks lähedalt ruumi majakesele, ei peaks seda isegi päris tee äärde ehitama. Aga... keskkonnaamet teatas korraga, et ehituskeeluvöönd laiub üle kogu krundi.

Ametnikud käisid kohal ja seletasid ettevõtjale, et kinnistul on astang. Kui see seal tõesti on, siis ei alga ehituskeeluvöönd mitte veepiirilt, vaid astangu tipust.

«Eraisikuna mõtled, et asjad, mis pole keelatud, on lubatud. Nüüd tundub, et kohtunik on lähtunud sellest, et asjad, mida ei ole keelatud keelata, on lubatud keelata,» kommenteeris kohtuotsust riigiametnikega vaidlev ehituskeemiaettevõtte Krimelte omanik Jaan Puusaag. Puusaag ostis Harjumaal Lahepere lahe kaldal Pakri maastikukaitsealal suvilakrundi 2006. aastal kolme miljoni krooni (u 182 000 euro) eest. «Siis ei aimanud ma midagi halba,» seletas ta. «See oli küll piiranguvöönd, aga ikkagi elamumaa. Tahtsin endale mere äärde maja ehitada. Tegelesin juba detailplaneeringuga, arutasin keskkonnaametiga, kuhu maja paremini sobiks. Siis aga ühel hetkel avastasid nad, et tegelikult ikka üldse ei saa.»

Mere ääres on ehituskeeluvöönd 100 meetrit. Merest maanteeni on vaidlusaluses kohas 130–140 meetrit – jääks lähedalt ruumi majakesele, ei peaks seda isegi päris tee äärde ehitama. Aga... keskkonnaamet teatas korraga, et ehituskeeluvöönd laiub üle kogu krundi.

Ametnikud käisid kohal ja seletasid ettevõtjale, et kinnistul on astang. Kui see seal tõesti on, siis ei alga ehituskeeluvöönd mitte veepiirilt, vaid astangu tipust.

«Eesti on üks liitastang!»

Puusaag hakkas uurima, mis asi see tema unistuse põrmustanud nähtus on. Selgus, et astang on 35–45-kraadise nurga all rohkem kui viie meetri kõrgune nõlv. «Üh-tegi viiemeetrise kõrgusega nõlva otseselt siin ei ole,» viitas Puusaag kahe ekspani mõõtmistulemustele ja näitas Postimehele ka kohapeal. «Keskkonnaametnikud mõtlesid aga välja sellise termini nagu liitastang, et oma otsust põhjendada. Kohus ütles, et jah, sellist mõistet tõesti ei ole, aga keskkonnaametil oli õigus teha selline tõlgendus. Sest et kusagil polnud keelatud ka, et nad ei tohiks seda niimoodi tõlgendada.»

● Kuidas saab see siis kirjas olla elamumaana ja kohalik omavalitsus sai suvemaja ehituseks detailplaneeringu algatada?

Puusaag leidis, et see kõlab jaburalt. «Mis asi on liitastang? Hakkame siit Otepää poole minema – terve Eesti on üks liitastang!» pörutas ta.

Keskkonnaameti looduskasutuse osakonna juhataja Kaili Viilma sõnul on amet lähtunud looduskaitsealade sätestatud ranna ja kalda kaitse eesmärkidest, milleks on muuhulgas looduskoosluste säilita-

Jaan Puusaag oma kinnistu rannal Harjumaal Pakri poolsaarel.

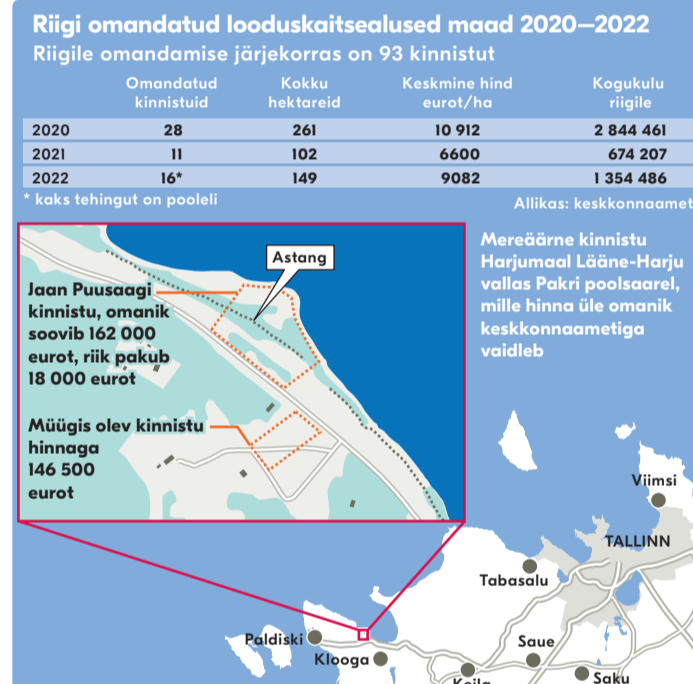
mine ja inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine. Ta heitis astangust rääkides ettevõtjale ette maa-ameti kaardistusjuhendi, mitte looduskaitsealade määratluse kasutamist.

«Kohus leidis, et kaardistusjuhendiga ei saa looduskaitsealade mõisteid sisustada,» märkis Viilma. «Halduskohus teotas keskkonnaameti ja keskkonnaministeeriumi seisukohta, et kuni 200 meetri kaugusel veepiirist asuv astang ei pea tõusma ühe järskseinana. Seal on tegemist külgnevate ja terviklikku astangut moodustava kahe astmega. Vaidlusalune astang ja sellest tulenev ehituskeeluvöönd olid olemas juba maa soetamisel.»

Kuidas saab see siis kirjas olla elamumaana ja kohalik omavalitsus sai suvemaja ehituseks detailplaneeringu algatada? Viilma tunnistas, et omavalitsus ei teadnud astangust. Keskkonnaametnikud tuvastasid astangu ja otsustasid seetõttu keeluvööndit laiendada just detailplaneeringu menetluse käigus, kui küsiti keskkonnaameti kooskõlastust.

Tulnuks nahaalitseda?

«Tundub mõistusvastane, et kahehektarilise krundi peale pole võimalik ükskõik kui väikest elamut püsti panna,» nentis Puusaag. «Kusjuures siin metsas on mingi paadikuuri vundament olemas,» viitas ta seaduse-sättele, mis lubab ehituskeeluvööndis lagunenud hoone vun-

damendile «olemuslikult sarnase» hoone ehitada.

Ehitusseadustik räägib selle mõiste all hoone taastamisest (ehitise kasutusotstarve, arhitektuuriline lahendus ja maht ei muutu), ometi on selle sätte kuritarvitamine laialt levinud. Eesti Ekspress kirjutab, et Harju Elektri nõukogu liige Aare Kirsme ehitab Lahemaa rahvusparki piiranguvööndis vana küüni asemele kahekoruselise palkmaja, mille lammutamise nõuet pidas kohus liiga karmiks (EE 20.07.2022).

Postimees kirjutab kevadel, et samas Lahemaa rahvusparkis Hara külas püsib ligi 20 aastat ebaseaduslik suvila, mille lammutamist ei nõudnud ametnikud ei siis ega nüüd.

«Asi on aegunud,» põhjendas keskkonnaamet suvila rahulejätmist.

Puusaag selliste trikkide peale ei lähe – see pole väärikas.

Keskkonnaamet mõnõis, et on juhtumeid, kui seaduserikud jäävad karistusest. «Ettekirjutused jäid toona õigel ajal

Kultuuriminister pole punasümbolite teisaldamise eelnõuga rahul

LOORA-ELISABET LOMP loora-elisabet.lomp@postimees.ee

Justiitsminister Lea Danilson-Järg (Isamaa) saatis kooskõlastusringile eelnõu, millega muudetakse punamonumentide teisaldamine tõhusamaks. Kultuuriminister Piret Hartman (SDE) märgib vastukirjas, et ajalugu ei tohiks lõplikult kustutada.

«Üks hoone või rajatis võib esindada ka mitut ehitusperioodi, nagu Estonia teater Tallinnas, mis taastati pärast teist maailmasõda. Taastamise ajast on Estonia saalis E. Kitse, E. Okase ja R. Sagritsa laemaal (1947), mis võiks samuti olla eelnõus kavandatud seadusena jõustudes selline objekt, mida eemaldada,» mär-

kis kultuuriminister ja väljendas lootust, et eelnõu koostajad seda siiski silmas ei pidanud.

Kultuuriminister tõi esile, et eelnõu puhul puudutab keeld ja ehitise eemaldamise nõue teiste hulgas ka kalmistutel asuvaid objekte. «Seni on ühiskond nende olemasolu teatud määral aktsepteerinud. Kalmistu on avalik koht ning seal asuvad nii ühiskondlike kui ka üksikisikute hauakivid, mille peal võivad olla samuti n-ö keelatud sümbolid. Samuti ei ole välistatud ebamõistlikud ja ebavajalikud vaidlused muudele minevikusündmustele hinnangute andmisel, olgu selleks näiteks küsimus, kas mõõgavendade ordu vapp või holokausti monument seostub genotsiidiga või mitte,» ütles Hartman.

Punatäht Liivalaia ristmikul, Tartu maantee 24. FOTO: EERO VABAMÄGI

Ta rõhutas ka, et Nõukogude Liidu aegne sümbolika asub paljude hoonete fassaadil ning eelnõu ei puuduta ainult erirajatiseid, vaid kõiki ehitiseid. «Eelnõus puudub info selle kohta, kui palju selliseid hooned võib Eestis olla ning milline saab olema rahaline mõju nende hoonete omanikele, juhul kui selgub, et nad peavad mingid elemendid eemaldama,» küsis Hartman.

Justiitsministeeriumi algatus mõte on selles, et kui seni tuli keelatud sümbolikat kandvate monumentide teisaldamisel tegutseda üldiste korra- ja karistusnormide alusel, siis uue eelnõuga kinnitatakse selline nõue ka ehitusvaldkonna reeglites. Eelnõuga täpsustatakse ehitusseadustikku ja tuuakse

välja, et ehitise, sealhulgas eelkõige avalikkusele suunatud monument, skulptuur, ausammas jms rajatis, ei tohi olla vaenu õhutav ega avalikult eksponeerida sümbolit, mis õigustab okupatsioonirežiimi või seostub agressiooniga, genotsiidiga, inimsusvastase kuriteo või sõjakuriteo toimepanemisega.

Samuti nähakse seaduses ette riigile volitused selliste erirajatiste eemaldamiseks. Seadusega sätestatakse kolmekuune üleminekuaj, mille jooksul peavad kõik nimetatud erirajatised olema ehitusseadustikku lisatavate nõuetega kooskõlla viidud.

Loe ka JUHTKIRJA LK 12

